

عنوان مقاله:

نقش دبیران ایرانی در فرازمندی دیوانسالاری هنر و تمدن اسلامی عصر عباسی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات هنر اسلامی، دوره 18، شماره 44 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

عبدالکریم رستمی - دانشجوی دکتری تاریخ و تمدن ملل اسلامی، واحد خمین، دانشگاه آزاد اسلامی، خمین، ایران

علی الهامی - استادیار تاریخ و تمدن اسلامی دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

حسین خسروی - استادیار گروه معارف، دانشکده علوم انسانی، واحد خمین، دانشگاه آزاد اسلامی، خمین، ایران

خلاصه مقاله:

هنر و تمدن اسلامی از آغاز پیدایش تا عصر حاضر تحت تاثیر عوامل مختلفی تکوین یافته است. در این میان ایرانیان نیز سهم بسزایی در این مسئله داشته‌اند. پس از فتح ایران، بستر مناسبی برای استفاده از تجارب دیوانی ایرانیان که از تجربه و سابقه تمدنی ممتازی در ملکداری و امور دیوانی برخوردار بودند، فراهم آمد. نقش دبیران ایرانی در دیوانسالاری عصر عباسی به درستی تبیین نشده است. دبیران ایرانی نه تنها پیش از عربی‌سازی دیوانسالاری اسلامی، مجریان و مدیران تشکیلات اداری و مالی دستگاه حکومتی بودند؛ بلکه نقش اصلی و اساسی را نیز در مرحله گذار از دیوانسالاری بومی به دیوانسالاری عربی بازی کردند. پژوهش حاضر به روش توصیفی و تحلیلی و با تکیه بر داده‌های منابع کتابخانه‌ای انجام شده است. یافته‌های پژوهش حاکی از این است که هنر و تمدن ایرانی و دبیران ایرانی در فرازمندی دیوانسالاری در تمدن اسلامی عصر عباسی، نقش مهمی داشته‌اند. پایه‌های دیوانسالاری اسلامی از آغاز تاسیس تا مراحل تکمیلی و تکاملی آن توسط دبیران ایرانی و با اتکاء به میراث دیوانی ایران ساسانی گذاشته شد. ایرانیان با انتقال داده های تمدنی و هنری، نقش مهمی در هویت‌بخشی به هنر و تمدن در عصر عباسی بر عهده داشته‌اند. اهداف پژوهشتبیین سهم دیوانسالاری ایرانی، بر تکامل و پیدایش نهاد دربار و دیوان در خلافت عباسی، تبیین نقش ایرانیان در پیشرفت هنر در عصر عباسی، سوالات پژوهش هم ایرانیان در توسعه و تحکیم تشکیلات و دیوانسالاری در خلافت عباسی چیست؟ نقش ایرانیان در پیشرفت هنر در عصر عباسیان چگونه بوده است؟

کلمات کلیدی:

دیوان سالاری اسلامی، دیوانسالاری ایرانی، دبیران ایرانی، هنر و تمدن اسلامی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1438922>

